

#DVIskaidro "Apliecinājums par vakcinēšanos vai pārslimošanu ar Covid-19"

Publicēts: 21.05.2021.

Ministru kabineta 2021.gada 18.maijā pieņemtajos grozījumos Nr.309 Ministru kabineta 2020.gada 9.jūnija noteikumos Nr.360 "Epidemioloģiskās drošības pasākumi Covid-19 infekcijas izplatības ierobežošanai" (turpmāk- Noteikumi) norādīts, ka darba vietu, amatiermākslas un amatieru sporta kolektīvi lielumā līdz 20 cilvēkiem, kā arī personas, kuri piedalās raidījumā, ja tie ir vakcinēti vai pārslimojuši ar Covid-19, atrodies vienā telpā, var nelietot mutes un deguna aizsegus un neievērot divu metru distanci.

Par veselības datu apstrādi paskaidrojam, ka:

Informācija par personas veselības stāvokli, piemēram, darbinieks ir bijis inficēts ar Covid-19 vai nav, kā arī vai darbinieks ir vakcinējies pret Covid – 19 ir īpašo kategoriju personas dati Vispārīgās datu aizsardzības regulas (turpmāk-Regula) izpratnē, savukārt informācijas iegūšana, iekļaušana dokumentos un pēc tam lietvedības sistēmā (kartotēkā) vai šādas informācijas glabāšana elektroniskajā sistēmā ir personas datu apstrāde. Apstrādāt informāciju par personu veselību drīkst tikai, ja pastāv Regulas 6. un 9.pantā noteiktais pamatojums.

Tiesiskais pamats informācijai par vakcinācijas statusa vai informāciju par pārslimošanu ar Covid-19 saņemšanai konkrētajā gadījumā ir Regulas 6.panta 1.punkta e) apakšpunkts - apstrāde ir vajadzīga, lai izpildītu uzdevumu, ko veic sabiedrības interesēs, apstrādes nolūku nosakot tiesību aktos, un 9.panta 2.punkta i) apakšpunkts - apstrāde ir vajadzīga sabiedrības interešu dēļ sabiedrības veselības jomā – aizsardzībai pret nopietniem pārrobežu draudiem veselībai vai augstu kvalitātes un drošības standartu nodrošināšanai^[1].

Noteikumi paredz noteiktu personu grupu (darba devējs par saviem darbiniekiem, amatiermākslas kolektīvs par saviem biedriem

un amatieru sporta kolektīvi par saviem biedriem, raidījumu veidotāji par dalībniekiem raidījumā) un noteiktus apstākļus (darba vieta, kolektīvu pasākumu (treniņu, mēģinājumu) apmeklējums, raidījums), kad var tikt prasīta informācija par iepriekš minētiem veselības datiem. Tikai šīs konkrētas personas un tikai konkrētajos apstākļos var prasīt personai uzraudīt apliecinājumu par vakcinēšanos vai pārslimošanu ar Covid-19. Citi komersanti, iestādes vai pakalpojumu sniedzēji šobrīd nevar prasīt šādu informāciju, jo normatīvie akti šādas tiesības neparedz.

Ņemot vērā, ka Noteikumi neparedz skaidru kārtību, kādā būtu jānodrošina personu atbilstības Noteikumos noteiktiem kritērijiem pārbaude, Inspekcija sniedz šādas rekomendācijas attiecībā uz personas datu apstrādes principu ievērošanu.

Neskatoties uz to, ka valstī noteiktās epidemioloģiskās situācijas rezultātā izdotie normatīvie akti dod atsevišķiem pārziņiem darba devējs, komandas treneris vai amatierkolektīva vadītājs) skaidru tiesisko pamatu datu apstrādei, tiem ir jāievēro arī citi Regulas noteikumi. Konkrētajā gadījumā vēršam uzmanību uz Regulas 5.pantā noteiktajiem datu apstrādes principiem, kuros tiek īpaši uzsvērts, ka datu apstrādei jābūt minimizētai, godprātīgai attiecībā pret personām, kuru datus apstrādā, likumīgai, precīzai.

Ņemot vērā Veselības ministrijas tīmekļvietnē publicēto informāciju, ka persona apliecināt vakcinācijas un Covid-19 pārslimošanas faktu varēs, uzrādot vakcinācijas kartīti, e-veselības izdruku vai izziņu no ģimenes ārsta vai vakcinācijas iestādes, tas nozīmē, ka pārzinis (darba devējs, komandas treneris vai amatierkolektīva vadītājs)¹² drīkst apstrādāt tikai tādu personas datu apjomu kāds nepieciešams nolūka sasniegšanai, t.i., nepieciešams tikai konstatēt faktu, ka persona atbilst Noteikumu kritērijiem. Lai konstatētu faktu, ka persona ir vakcinēta vai pārslimojusi Covid-19 nav nepieciešams kopēt apliecināšanu dokumentu, bet pietiek ar atzīmi sistēmā (vai reģistrācijas žurnālā), norādot personas vārdu, uzvārdu un informāciju, ka persona atbilst Noteikumu 6³. punktā un 32.⁷18.4. apakšpunktā minētajiem gadījumiem, tādējādi apstrādājot personas datus minimālā apjomā un vienlaikus sasniedzot nolūku.

Papildus ir jāņem vērā, ka neskatoties uz to, ka ir skaidri noteikts normatīvais ietvars personas datu apstrādei konkrēta nolūka sasniegšanai, jebkurā gadījumā ir jāspēj nodrošināt savlaicīgu un korektu datu iznīcināšanu, pienākot to dzēšanas termiņam, tādēļ ir jāizvērtē labākais veids, kā nodrošināt kontroli, lai neglabātu datus ilgāk kā vajadzīgs.

Lai nodrošinātu personas datu apstrāde atbilstību Regulai:

Nedrīkst:

kopēt vakcinācijas vai pārslimošanas ar Covid-19 apliecināšanu dokumentu;

pārrakstīt visu satura informāciju, kas iekļauta vakcinācijas vai pārslimošanas ar Covid-19 apliecināšanu dokumentā. Piemēram, organizācijai nav jāuzkrāj informācija par potēšanas datumu, konkrēto poti, vai to vai cilvēks ir potējies vai izslimojis;

glabāt informāciju par konkrēto personu ilgāk nekā nepieciešams nolūka (mērķa) sasniegšanai. Piemēram, ņemot vērā, ka informācija mainās, organizācija var reizi mēnesī atjaunināt informāciju, dzēšot iepriekšējo sarakstu un dzēst pēdējo sarakstu, kad šādi noteikumi vairāk nepastāvēs;

iegūt un nodot informāciju trešajai personai. Piemēram, darba devējam nav likumīga pamata lūgt vakcinācijas centram iesniegt informāciju par vakcinētajiem darbiniekiem, kā arī nav likumīga pamata nodot šo informāciju saviem sadarbības partneriem vai citiem amatiermākslas vai sporta klubiem.

Drīkst:

veidot uzskaiti par personām, kuras ir vakcinētas vai pārslimojušas ar Covid-19, norādot vārdu, uzvārdu un atzīmi, ka persona atbilst Noteikumos minētajiem kritērijiem;

uzdot darbiniekiem, kuri strādā klātienē, informēt atbildīgas personas, ja darbinieka (kluba biedra) statuss mainās un viņš vairāk neatbilst Noteikumu kritērijiem;

Veidot uzskaiti par tiem darbiniekiem, kuri strādā klātienē. Ja darbinieks strādā attālināti, nav pamata prasīt no viņa atbilstību Noteikumu kritērijiem.

Inspekcija norāda, ka Noteikumi neparedz obligātu rakstisku atbilstības kritērijiem uzskaiti (žurnālā vai informācijas sistēmā). Līdz ar to ir iespējams veikt pārbaudi atbilstības kritērijiem uz vietas, katru reizi uzrādot apliecinājumu, neveicot rakstisku personas datu apstrādi. Šādos gadījumos uz tādu personas datu apstrādi nebūs attiecināmas Regulas prasības, jo uzskaitē kartotēkas veidā vai elektroniski nebūs veikta.

Ja darba devējs, komandas treneris vai amatierkolektīva vadītājs, nefiksē informāciju par konkrēto personu (darbinieku, komandas vai amatierkolektīva dalībnieku) noteiktam laika periodam, bet katru reizi, organizējot pasākumu, sanākumi, mēģinājumu, treniņu konkrētā kolektīva ietvaros līdz 20 personām pārbauda apliecināšanu par faktu, ka persona ir vakcinējusies vai pārslimojusi Covid-19, tad minētā personas datu apstrāde neietilpst Regulas tvērumā un tās nosacījumi nav attiecināmi.

Gadījumos, kad kolektīvi nav lieli un ir iespējams apzināt konkrētas 20 personas, Inspekcija nesaredz nepieciešamību veidot kādu speciālu rakstisku uzskaiti, jo Noteikumu kritēriju pārbaude var tikt nodrošināta arī pārbaudot apliecinājumus uz vietas, minimizējot personas datu apstrādi, bez Regulas prasību attiecināšanas uz konkrēto darbību. Piemēram, ja sporta kolektīvā ir 20 dalībnieki (viena komanda), kuri apmeklē treniņus katru nedēļu, trenerim, kas pazīst visus komandas dalībniekus un ir vienu reizi pārliecinājies, ka visi komandas dalībnieki ir vakcinējušies, nebūtu nepieciešams prasīt uzrādīt apliecinājumu pirms katra treniņa, jo šajā gadījumā atbilstība kritērijam nevar mainīties. Minētais būtu attiecināms arī uz gadījumiem, kad persona piedalās raidījumā.

Vēršam uzmanību, ka mainoties faktiskajiem apstākļiem, Datu valsts inspekcijas sagatavotais skaidrojums var tikt mainīts

[1] i) apstrāde ir vajadzīga sabiedrības interešu dēļ sabiedrības veselības jomā, piemēram, aizsardzībai pret nopietniem pārrobežu draudiem veselībai vai augstu kvalitātes un drošības standartu nodrošināšanai, cita starpā zālēm vai medicīniskām ierīcēm, pamatojoties uz Savienības vai dalībvalsts tiesību aktiem, kas paredz atbilstošus un konkrētus pasākumus datu subjekta tiesību un brīvību, jo īpaši dienesta noslēpuma, aizsardzībai;

[2] <https://www.vm.gov.lv/lv/jaunums/apstiprina-papildu-atvieglumus-vakcinetam-personam>

Attēla avots:freepik.com

<https://www.dvi.gov.lv/lv/jaunums/dviskaidro-apliecinajums-par-vakcinesanos-vai-parslimosanu-ar-covid-19>